

boldogulni. Ezért szállt alá színvonalra, ezért érvényesültek soraiban az értéktelenek, az erőszakoskodó tehetségtelenek. Ezért szűnt meg az ellenzék körében a legkiválóbb értelem uralma, ezért haladt az ellenzék vereség-vereségre. Ezért kellett másfél évtized alatt ismételtelen elvet cserélni, föllázadni és leszerelni, mindent fölforgatni és mindent eltűnirni, dulakodva, kifelé árulkodva, befelé lázítva, szégyen, kudarcot zudítani magára és nemzetére. De most mindennek vége. Az ellenzék kénytelen lesz rendes, komoly, tartalmas és erős szellemi hadjáratot folytatni. Hárszabályokkal való visszaélés helyett kénytelen lesz igazi agitációs és szervező munkára térni, már pedig csak ez ad igazi tartalmat az ő életének.

Szegedi mozgalom a tüdővész leküzdésére.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt Regdon Károly dr. indítványt nyújtott be Lázár György dr. polgármesterhez a tüdővész terjedésének a meggátolása érdekében. Az indítványban elmondja Regdon dr., hogy a belügyminiszter jelentése szerint 1911-ben 65.528 ember halt meg Magyarországon tuberkulózisban, 3933-al több, mint 1910-ben. Szegeden évente mintegy háromszázan pusztulnak el tüdővészből. A tüdővész kétségbeejtő terjedése természetes következménye annak, hogy óvintézkedésekkel nem próbálják korlátok közé szorítani a pusztító járványt vagy ahol van óvintézkedés, azt senki nem ellenőrzi. Ezért indítványozta, hogy a tuberkulózis terjesztésének a meggátolása érdekében tiltassék meg legalább a gyalogjáróra való köpés az egész városban. Az üdülőhelyeken, mint például a korzón és a Stefánia-sétányon a tilalom megszegőinek a nyomában való pénzbüntetését bizzza a tanács az utcai rendőrszemekre. A másik indit-

vány pedig az, hogy a város alakítson állandóan működő tuberkulózis bizottságot és hasonló bizottság megalakítására hívja föl a közgyűlés az Alföld többi városait is. Ezzel megalapoznák az alföldi városok tuberkulózis ellen küzdő szövetséget.

A két indítványt a márciusi közgyűlés tárgyalja. A kérdés nagy és messze kiható jelentőségére való tekintettel meginterjuváltuk Hollós József dr. kórházi főorvost, a tüdőbaj gyógyításának európai nevű speciálistáját, aki a következőket mondta:

— Regdon Károly dr. helyes indítványának a megvalósítása első lépés volna a tüdővész terjesztésének a meggátolására. Különösen két okból volna jelentőséges a köpési tilalom:

1. Figyelmeztető táblákon intenek a közönséget, hogy a fertőző hatású köpés nemcsak csunya, hanem *veszedelmes* szokás is.

2. A tüdővész az utcán borzasztó sok, mintegy *három-négy deciliter* köpetet termel naponta. A bacillusok napokig életben maradnak az utcán és aztán a porral együtt fölkavarják a levegőbe.

— A szabályrendelet olyan értelmű megalkotása, amely szerint csak a gyalogjárón tilos a köpés, nem ajánlatos. Mert akkor a gyalogjáró mellé köpnek az emberek. A köpési tilalmat egyelőre talán a Kisköruton belül lehetne megvalósítani.

— A másik indítvány — alföldi bizottságok szervezése — szintén nagyon fontos. Mert eddig, különösen Szegeden, intézkedést egyáltalán nem foganatosítottak a tüdővész terjedésének a meggátolására. A dispansáirnak csak papiroson van értéke.

— Egy ízben már indítványozta Regdon Károly dr., hogy helyezzenek a Széchenyi-téren köpöcsészéket. Az indítványt azonban elvetették, mert néhány száz koronába került volna a köpöcsészék beszerzése. De még csak figyelmeztető tábla sincs sem az utcán, sem a közhivatalokban, vagy az állomásokon. És ahol van tilalmi tábla, ott nincs közölve, hogy miért tilos a köpés. Né-

metországban és Ausztriában az állomások és a vasuti kocsikban tilalmi táblák figyelmeztetik az utasokat, hogy a tüdővész terjedésének a meggátolása érdekében tilos a köpés. A tilalom megszegőjét pénzbüntetéssel sújtják.

Bemegy az ellenzék a Házba.

— Döntőit az intéző-bizottság. —

(Saját tudósítónktól.) Az ellenzéken két árnyalat különböztethető meg, két *ellentétes* árnyalat. Egyfelől áll *Andrássy Gyula* és *Apponyi Albert* vezetésével a Kossuth-párt tulnyomó része, a néppárt kétharmadrésze, a pártönkivüli függetlenségieknek több mint a fele és a pártönkivüli hatvanhetesek frakciója. A másik tábor *Justh Gyula* vezeti; ez a csapat számban talán nem olyan erős, de tettekretevésség dolgában mindig túltett a másikon.

Justh Gyula a harcos radikálizmus vezére. *Andrássy* és *Apponyi* megelégszik a túlmérsékelt demokráciával is. *Apponyi* legalább magáévá tette pártjával együtt az ellenzéki választójogi tervezetet, — *Andrássy* még idáig sem ment el. Ezért tapasztalható bizonyos tartózkodás és hidegség *Justh* pártja részéről *Andrássy* gróffal szemben. A múlt esztendőben ugyanazok az aggodalmak hiúsították meg az első fúziós kísérletet, mint amelyek most állnak útjában az egyesülésnek. *Andrássy a perszonális unió kikapcsolását* kérte a függetlenségi pártoktól. Nyílt programváltoztatás lenne ez, a függetlenségi politika gyökeres revíziója. Természetesen ezen az alapon a két árnyalat nem tud meg-egyezni.

Azoknak a törekvéseknek, amelyek ujabban a fúzió nyélbeütésére irányulnak, legfontosabb föladata egy kormányképes *ellenzéki* program megalkotása. Persze ez az a kérdés, amely frázis volt mindig, de soha nem volt akkora frázis, mint most.

*Justh Gyula*nak és híveinek szeme előtt elsősorban a radikálizmus, a népjogok kivívása lebeg. Ha tehát a *Justh*-párt fúzióról beszél, egyedül a *demokrácia jelében* jöhet létre az új alakulás.

Ez a *Justh*-párt álláspontja, amelyhez föltétel nélkül csatlakozik kooperációs seregnek a szociáldemokrata párt. *Justh Gyula*nak, — mint kitünő forrásból értesülünk, — az a terve, hogy a *Justh-párt, a Vázsonyi-csoport, a Kossuth-pártiak és pártönkivüli függetlenségi*ek közül a radikálisabb elemek, továbbá a munkapártból kilépett disszidensek egy része egyesüljön, — ha tud.

A szövetkezett ellenzék intéző bizottsága ma délelőtt tizenegy órakor tanácskozásra ült össze. Előzőleg, fél tizenegy órakor *Apponyi Albert* gróf, *Justh Gyula*, *Désy Zoltán*, *Mezőssy Béla* és *Zlinszky István*, megbeszélést folytattak az egyhangú megállapodás érdekében. *Andrássy Gyula* gróftól rokonának, *Vay Ádám* grófnak halála tartotta távol, de előzőleg tárgyaltak vele *Désy*, *Apponyi* és *Szmrecsányi György*. Az intéző-bizottság ülésén jelen voltak: *Kossuth Ferenc*, *Justh Gyula*, *Apponyi Albert* gróf, *Désy Zoltán*, *Sághy Gyula*, *Mezőssy Béla*, *Szentiványi Árpád*, *Tóth János*, *Zlinszky István*, *Zichy Aladár* gróf, *Szmrecsányi György*, *Molnár János*, *Zboray Miklós*, *Bakonyi Sámuel*, *Holló Lajos*, *Lovász Márton* és külön meghívásra megjelent *Vázsonyi Vilmos*.

Két óra előtt ért véget a szövetkezett el-

kiváncsi? . . . pedig érdekes, mondhatom . . . egyiket én is ismertem . . . a szőke Gabrielt.

Ebéd alatt sokat ivott s egyre a maga hódításairól beszélt. *Alice* és *Menetier* egymásra tekintettek, mint már annyiszor és mégis érezték, hogy ezúttal pillantásukban volt egy árnyalat, amely eddig hiányzott. Rövid és gyors volt ez, de mindketten belesápadtak. S mikor a házaspár távozott s *Menetier* magára maradt, oly halálos szomorúság fogta el, hogy sirni szeretett volna. Mintha minden *Alice* távozását fájlalna és egyszerre megértette, hogy mindent az ő kedvéért szerzett be és ékesített föl s hogy e puha butorok, a rózsaszínű világítás, mind őt fogja visszavárni. . . . Miért a virágcsokor az előszobában, ha nem az ő üdvözlésére? Miért e toll és tintatartó, ha nem azért, hogy neki írjon? . . .

Legközelebbi vasárnap szívdobogva kopogtatott be barátaihoz. Kívánta és félt is tőle, — hogy bár misem történt volna . . . Kétségkívül csalódott. De itt is rózsacsokor üdvözölte az előszobában s ez megremegtette szívét. *Gobin* még nem volt otthon, csak kilenczre várták. S addig *Menetier* és *Alice* közönyös dolgokról csevegtek, de hangjának lágyan, hízlgősen remegett. *Lucien* könyörgőleg nézett, *Alice* odaadón . . . s mikor végre lehunyta csillogó tekintetét, mintha titkos vallomást tehetne.

Gobin unalmasabbnak vélte őket, mint valaha. Egészségtől, közönséges jókedvtől sugárzóan lépett be. S *Lucien* egyre azt ismétlé magában: — A legjobb barátom . . . legrégibb barátom . . . De megérdemel-e ek-

kora áldozatot. Majd lelkiismeretére vetette e kérdést és elhatározta, hogy hű marad kötelességéhez. Leküzdte a gyöngeséget, amely hatalmába ejtette. Másnap elutazott szülővárosába s egy hónap múlva, mikor visszatért, nős volt. Banális házasságot kötött, amely a világot ugyancsak meglepte. S nagyon szerencsétlen lett volna, ha a titkos büszkeség nem melengeti lelkét, hogy híven teljesítette kötelességét. *Gobin*ekát egyébként riúkn láttá. *Menetier*nek nem rokonszenvezett *Alice*-szal. Ám azért egy estélyükre elfogadták a meghívást. S *Alice* oly sugarasan szép volt, hogy *Lucien* szíve fájdalmasan összeszorult. *Alice* feléje villanó tekintetéből nem olvasható ki egyebet, mint gyöngéd gunyt és megvető szájalmat.

Mialatt egy ur énekelt, *Gobin* félrevonta barátját . . .

Te, öregem, tudod, most, hogy megnősültél . . . hiszen tudjuk, mit jelent ez . . . ha szükséged volna alibire, csak fordulj bizalmasan hozzám . . . Egy-egy független éjszakára csak szükségünk van, mi? Ne félj, nem kérek viszontszolgálatot. A feleségem és én, modern emberek vagyunk, mentek minden előítélettől . . . Nem zavarjuk egymást . . . Egyenlő szabadság, ez a jelszavunk. Őt évi házasság után szépen meghajoltunk egymás előtt. *Alice* és én s mindegyikünk a maga kedvére rendezte életét . . . Elég jó pajtásom vagy, hogy ezt bizalmasan megmondhassam. Én azt teszem, amit én akarok, : viszont azt, amit ő akar! Ezért jól megértjük egymást . . . Én feminista vagyok, öregem . . . Egyenlő jogok!